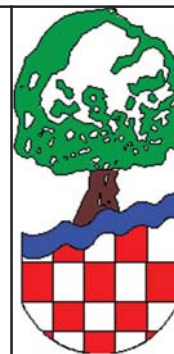

Petroviski glasnik

Szentpéterfai Hírmondó

Protuljiće, 2007.

List Hrvatske manjinske samouprave

XIV. lito / 1. broj

VISTI HRVATSKE MANJINSKE SAMOUPRAVE

Početak ljeta je vik mirniji.

Ovih dana su vandošli natječaji u kojim moremo prosit financijsku potporu na naše programe.

Planiramo, razmišljamo, ali je još sve u nesigurnosti.

4-oga marcijuša su morali naši zastupnici glasati na članove županijske samouprave. Poslije osnivanja župa-

nijske Hrvatske manjinske samouprave smo još vik skeptični: ne zna se kako će to funkcionirati, kako će županijska samouprava pomoći u našem djelovanju.

Polako i tiho djelamo dalje. Svi se veselimo da funkcionira Lipa text, i da i nadalje imamo svoje novine. Naravno i ovoga ljeta želimo organizirati neki izlet. Još ne znamo ni mjesto ni termin. Još vik imamo zainteresiranih na jezičnom tečaju. O stanju hrvatskog jezika možete čitati u drugom članku.

Edita Horvath-Pauković

Lajoš Škrapić Protuljiće

Drivlje
... pupke rivlje,
Puknuli su
... pupki!
Cvit, lipi,
... bili cvit,
pun je s tobom
... cili svit.
Višnje,
... črišnje,
hruške,
... kinčene
zaručnje,
nudu medene,
... kaleže na papir
pčelam,
... osâm.
U travi
... črni kos
bere
... črve, buringe.
Prozelenila se
... vrbica
nad potokom.

IZ SADRŽAJA:

Alapítványi gondolatok,
Farsangi jelmezbál Szentpéterfán
str. 2

Anyakönyvi hírek,
Visti hrvatskog jezika, LIPA
str. 3.

Visti čuvarnice, Školske visti
str. 4.

Óvodai hírek, Iskolai hírek
str. 5.

U kolo, Klub cuvanja obicajev
str. 6.

Végre itt a gyors internet, de ...
str. 7.

Med kulisami...
str. 8.

Alapítványi gondolatok

A farsangi bál után csendesebben, de nem munka nélkül teltek az Alapítvány kuratóriumának napjai.

Örömmel írhatjuk le, hogy a báli bevételből falunk minden egyesületét és civil szervezetét 25.000-35.000 Ft-tal tudtuk támogatni.

Hogy minél több jó ügyet segít-

hessünk községünkben, szívesen vesszük Önöktől, ha adójuk 1%-át idén is felajánlják az Alapítványnak. A bevételt úgyis a falu, illetve az emberek javát szolgáló dolgokra szánjuk: most a templomi számkieljárások elkészíttetését vettük tervbe.

Köszönjük Skrapits Jánoséknak és Haklits Vincééknek az Alapítvány támogatását.

A kuratóriumi tagok faluszépitő munkáját több lakó is segíti. Fehér Sándorné 20 éve szépíti, virágosítja

az alsó buszmegálló környékét. A buszváró épületét 5 éve ifj. Keller János takarítja. Köszönjük önzetlen munkájukat! Milyen kár, hogy aztán felelőtlen, unatkozó, bután szórakozó, vadul viselkedő fiatalok néha pár perc alatt tönkreteszik mindkét megálló környékét vagy magát a buszváró épületét, a segítő szándékú emberek önzetlen munkáját...

Alapítvány Kuratóriuma

Farsangi jelmezbál Szentpéterfán

Február 10-én immár hetedik alkalommal szervezte meg a Szentpéterfa Községért Alapítvány hagyományos jelmezbálját a község művelődési házában. A falu határain kívül is egyre népszerűbb rendezvény a farsangi időszak színvonalas szentpéterfai eseménye volt.

Az Alapítvány vezetősége – a fő szervezők – idén a képzeletbeli Pinka Airlines pilóta- és stewardessruhájába öltözve irányították a „farsangi járat” utasainak, vagyis a bálozóknak a szórakozását.

A büfé – teljesen illúziókeltően – repülőgépet ábrázolt.

A báli közönség többsége ötletes jelmezekben táncolt a Pinka Band hangulatos zenéjére. A hagyományoknak megfelelően vidám műsort adott a Ljubičica kórus, a szenior táncosok

csapata, valamint a két „pancsoló kisfiú”, Kovács József és Horváth Attila.

A bál díszvendége Gyurity István színművész volt, aki szintén jelmezből jelent meg.

A Pécsi Horvát Színház tagja operett-részletekkel szórakoztatta a közönséget.

Éjfélkor húzták a tombolát. A felajánlott, közel 80 értékes nyereménytárgyból csak néhányat említ meg: színes TV, kerékpár, wellness-hétféle Bükön, 4 személyes üdülés a horvát tengerparton.

Ekkora rendezvényt csak a helyi csoportok, intézmények, civil szervezetek összefogásával lehetett megszervezni. A reggelig tartó multság bevételét ezért a felsoroltak támogatására, illetve a falu szépítésére fordítja az Alapítvány.

Kocsis Jolán

ANYAKÖNYVI HÍREK

2007. január – március

Községünk újszülött polgárai:

Gombás Péter és Németh Zita második gyermeke: Máté
Czene Zoltán és Horváth Judit második gyermeke: Gergő
Geosits Péter és Hans Dorottya Brigitta második gyermeke: Dina
Soós András és Kriston Zsanett Zsuzsanna első gyermeke: Bence

Halálozás:

Sákovits István, Németh József, Teklits József,
Sákovits Ferencné, szül.: Kopfensteiner Ágnes
Kurcz Jánosné, szül.: Horváth Erzsébet, Sákovits József, Juranovits Ferenc

50 éves házassági évforduló:

Németh Ferenc és Skrapits Mária, Haklits Vince és Grabarits Mária
Németh László és Horváth Magdolna

Községünkben ebben az időszakban nem volt házasságkötés.

Visti hrvatskog jezika

Kot svako ljeto i ov put imamo dovoljno zainteresiranih za učenje hrvatskog jezika.

– Naši učitelji svaki petak dođu na uru. Polako ali sigurno koracamo na putu znanja.

– Jedan dio srednjoškolaca se pripravlja na jezični ispit, a drugi na maturu.

Trimi su položili usmeni dil jezičnog ispita, i osmimi su položili razredni ispit gimnazije (9., 10., 11., 12. razred). Čestitamo svakomu! Bili ste jako aktivni na pripravljanju i na ispitu.

Ufamo se da će i matura biti ovako uspješna.

– Učenici 8. razreda su bili na pismenom ispitu, ali rezultate još ne znamo. Na usmeni dil se pripravlja do 2-og junija.

Edita Horvath-Pauković

Na svim slavenskim jezicima ovo lijepo drvo jednako se naziva – lipa. Čvrsta ukorijenjenost u govoru, nedvosmisleno nam ukazuje ne samo da je od najstarijih vremena lipa bila poznata svim Slavenima, već i da je uživala posebno poštovanje i da joj je pridavana naročita važnost u svim zajednicama slavenskog porekla. Stari Slaveni su bili vješti pčelari, a lipa je u njihovo vrijeme i u njihovoj postojbini bila najmedonosnije drvo i najvažnija pčelinja pasa. Budući da je starim Slavenima med služio kao vrhunska i najznačajnija poslastica, i da su od njega pravili medovinu, veoma ukusno i veoma jako, pa zato i veoma omamljujuće piće, naši daleki preci nisu mogli ostatu ravnodušni prema pravom izvoru tolike slasti, radosti i uživanja, te su joj, i zbog toga, pridavali božanska svojstva i moć. Izvjesno je da je lipa ranije uživala daleko veće poštovanje nego što je to danas. Naročito poštovanje uživali su lipovi gajevi i veoma stara, ogromna stabla, koja već svojom veličinom ulijevaju strahopoštovanje i bogobojaznost. Lipa može doživjeti duboku starost od nekoliko stotina godina. Njen kult svakako je bio vezan za

LIPA (*Tilia sp.*)

neko značajno staroslavensko božanstvo, ili za više njih. Sveti lipovi gajevi predstavljali su ono što danas predstavljaju vjerske građevine. U samom gaju obavljani su vjerski obredi posvećeni vrhovnim ili lokalnim božanstvima, ali i samom kultnom stablu, koje je bilo zaštićeno najstrožim zabranama: nije se smjelo sjeći, oštetiti ili skrnaviti, niti se pod njim smjelo odmarati ili spavati. Vrlo je vjerojatno da se ispod starih lipa u dalekoj prošlosti obavljao svečani obred vjenčanja mladenaca. O visokom religijskom značaju lipe govori i činjenica da je iz nje vađena „živa vatra“ za obnavljanje plamena na kućnom ognjištu, za obredno pročišćenje ljudi i stoke i kao magijski lijek od mnogih bolesti. U našoj narodnoj književnosti, odnosno u onom njenom djelu koji je prvenstveno mitološki, puno je priča o lipi. Skoro sve su usmjerene na to da se lipa zaštiti od bilo kakve štete. Jedan konjanik je odlomio granu lipe, da bi sebi usput pravio hlada. Konj mu se razbolio, a ozdravio

je tek kada je jahač vratio odlomljenu granu. U našim krajevima danas nema mnogo lipovih stabala. Međutim, veliki broj toponima po njoj, mnogo veći no po ijednom drugom drvetu, kazuje da ih je ranije moralo biti mnogo više, i da je i poštovanje prema njoj bilo jako. Lipar, Lipnik, Lipljan, Lipovik, Lipovica, Lipik, tako se i dan-danas nazivaju mjesta gdje nadaleko nema više nijedne lipe. Kult lipe od davnih vremena je u opadanju. Pretpostavlja se da je slabljenje ovog kulta počelo još u vrijeme seobe Slavena, kada su u svome zavičaju ostavili nepregledne lipove šume, i kada se je počeo smanjivati utjecaj izvornog mnogoboštva. Poštovanje prema lipi, još uvijek snažno, nastavlja se i po primanju kršćanstva. Pravljeni su križići, posebno od lipovog drveta, i ušivani u odjeću, za zaštitu od uroka i bolesti. Danas u našem narodu lipa, kao, uostalom i ni jedno drugo drvo, ne uživa nikakvo posebno poštovanje, niti je zaštićena ma i najlabavijim moralnim kodeksima. Naše nekadašnje božanstvo sada je samo kvalitetna sirovina za drvenu industriju i bogata pčelinja paša.

Internet

VISTI ČUVARNICE

- U misecu februar-marcuš je došlo 3 novi mališanov, tako je sadasnji broj dice 35.
- U parvi dvi miseci je zbog betega tako čuda dice falilo da se nismo mogli pripravit na fašenjski program. Misto toga nam je došla ideja da organiziramo jedan dan (jednu nedilju)
- Kad bi bil izvanredni obiteljski dan. Čekamo se ki su zainteresirani. Kuhali bi gulaš, pekli bi palačinke i razveselili bi se s dicom.
- Gotovi su plani po koji te se obnoviti vanjske igračke. Obar piska te napraviti krov da se dica i u liti budu mogla igrat u ladu. U planu je i veliki stol s klupi kadi te si moć maljat dica.
- K ovomu smo smo financijsku pomoć dobili od Roditeljske zajednice, za koju im se zahvaljujemo.
- Sjednicu u čuvarnici imamo 10-tog aprila, takoda je ta dan za dicu još odmor.
- Igranje na Vazam smo kupili iz novca koji smo dobili od Roditeljske zajednice. Zahvaljujemo im se u ime dice.
- U misecu maju planiramo roditeljski sastanak, a točni datum ćemo dat kad se dogovorimo s učiteljicom prvoškolarov.
- U ovom litu će zbogom dat čuvarnici 13 dice ki te u jesen začet školovanje.
- Zapisivanje nove dice u čuvarnicu će biti 4-5. junija od 8 do 16 vuri.
- Majkin dan će bit 6. maja (nedilju). Dica te se s malim programom pripraviti.
- Dica koja te u jesen u školu, te zbogom dat čuvarnici 8. junija (petak).
- Litnji odmor će trajat od 16. julija do 24. augusta.

VISTI ČUVARNICE I ŠKOLE Óvodai és iskolai hírek

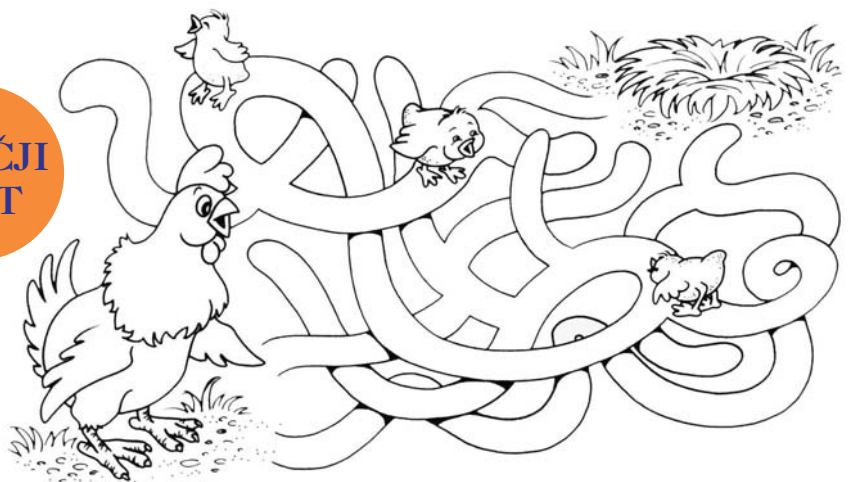
ŠKOLSKE VISTI

- Po zimskom odmoru učenici su imali aktivne dane. 19-og januara smo već zaključili polugodišnje ocjene, a 22-og je već počelo drugo polugodišnje.
- 4-og februara smo održali školski fašenjački karneval. Veseli program, dobro raspoloženje, fini kolači i 119.000 Ft prinosa. Sve ovo je rezultat suradnje roditelja, pedagoga i učenika. Hvala svakome na pomoći.
- U februaru smo održali roditeljske sastanke, 7-og skupni a poslije toga po razredima.
- Do 16-og februara smo poslali prijave za srednje škole.
- 20-og februara su manja djeca imali veseli susret, tako su se oprostili od fašenjačkog razdoblja.
- Učenici od 4-8 razreda su imali u kulturnom domu predavanje o zaštiti i vježbe protiv nesreće.
- U istom mjesecu su naši učenici sudjelovali i na natjecanjima: iz proze Bárdics Regina 6. razred, na prometnom natjecanju Gaál Ádám 4. razred i Udvardi Tamás 8. razred.
- Tokom marta 27 učenika nižih razreda su bili na plivanju u Szombathelyu.

Hvala roditeljima na pratnji i na pomoći!

- Pismeni ispit iz hrvatskog jezika su pisali iz 8-og razreda: Geosits Andrea, Pipics Hajnalka, Skrapits Anna, Varga Regina, Jurasits Martin, Török Adrián i Udvardi Tamás.
- 14-og su svečani program pokazali 7. razred i zbor u povodu 1848. revolucije.
- Učiteljica Edita Horvath-Pauković je održala sat hrvatskim pedagozima iz Željezne i Đursko-Mošonsko-Šopronske županije.
- 30-og su nam došli u školu gosti iz Bizsonje, da pogledaju dvojezičnu nastavu, i popričaju s djecom i nastavnicima o iskustvima.
- Naša ekipa za njegu dojenčadi je 4. mjesto osvojila na natjecanju, na kojem su nastupili učenici grada i okolice. U ekipi su: Baráth Gréta 7. razred, Palkovics Timea 7.razred i Varga Regina 8. razred. Čestitamo im na lijepom rezultatu!
- 26-og u Büku je bilo natjecanje iz pisanja, čitanja i matematike. Natjecali su se iz prvog razreda: Skrapits Róbert, Timár Anna i Schlawfer Daniella. Natjecanje u ribolovu je još u toku, koje se sastoji iz tri djela. Natječu se Kapitár Gergely 5. razred, Boros Márk i Kiss Ádám 6. razred, Wágner Márton 7. razred, Udvardi Tamás 8. razred. Želimo vam puno uspjeha!

DJEČJI
KUT

ÓVODAI HÍREK

- Február – március hónapban 3 új gyermek felvételére került sor, így jelenlegi gyermeklétszámunk 35 fő.
- Az év első két hónapjában a rendkívül sok betegség miatt lehetetlenné vált a farsangi felkészülés, emiatt az idén elmaradt az óvodások hagyományos jelmezes műsora. Ennek kárpótlásaként merült fel az ötlet egy rendhagyó családi délután megrendezésére. A jó idő beálltával egy vasárnap délután vidám, családi programot szervezünk az óvoda udvarán, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk. Terveink között szerepel erre az alkalomra gulyásfőzés, palacsintasütés és még sok más finomság elkészítése is.
- A közeljövőben megkezdődnek a munkálatok az óvoda udvarán, melynek keretében tető kerül a homokozó fölé a jobb árnyékolás miatt, valamint fából asztalok és padok készülnek gyermekeink számára. Az ehhez szükséges faanyagot a Szülői Közösség finanszírozza, melyért ezúton szeretnénk köszönetet mondani.
- Április 10-én nevelés nélküli nap lesz az óvodában ez a nap a gyermekek számára szünet lesz. Első nevelési nap április 11. (szerda).
- A gyermekeink számára történő hásvéti ajándékvásárlás költségeit szintén a Szülők Közössége támogatta, köszönet érte gyermekeink nevében is.
- Terveink között szerepel tavasszal a nagyobbakkal több kerékpártúra szervezése.
- Május hónap második felében tervezük a tavaszi szülői értekezlet lebonyolítását (az időpontról később tájékoztatjuk a szülőket a leendő első osztályos tanító néniel történő egyeztetés után).
- Az idei nevelési évben 13 gyermek búcsúzik óvodánktól, ők ősszel megkezdik iskolai tanulmányaikat.
- Az új gyermekek óvodába történő beíratása június 4-5-én lesz 8-16 óráig.
- Az idei anyák napi műsor május 6-án (vasárnap) lesz a helyi Kultúrházban.
- Az óvodai ballagás időpontja: június 8. (péntek)
- A nyári takarítási szünet előreláthatólag július 16-augusztus 24-ig tart. Első nap: augusztus 27.

ISKOLAI HÍREK

- A téli szünet után tanulóinkra mozgalmas napok következtek, hiszen január 19-én már osztályozó értekezletet tartottunk, amely az első félév végét jelentette. A második félév ebből kifolyólag korán, január 22-én kezdődött.
- Az iskolai farsangi karnevál február 4-én volt. Vidám műsor, jó hangulat, finom sütemények, értékes tombolatárgyak és 119.000Ft tiszta bevétel. Mindez a szülők, a nevelők és a gyerekek összefogásának az eredménye. Köszönjük minden segítőnek, közreműködőnek a munkáját!
- A februárt a szülői értekezletek jellemezték még, 7-én összevont, az azt követő időszakban pedig az osztály szülői értekezleteket tartottuk meg.
- A nyolcadik osztályosok jelentkezési lapjait a megadott határidőn belül, 16-ig elküldtük.
- 20-án, húshagyó kedden az alsósok vidám összejövetellel búcsúztatták a farsangot.
- 23-án a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársai tartottak a kultúrházban elméleti és gyakorlati foglalkozást. Ezen a 4. osztályosok és a felsős tanulók szerezhettek tudományt a mindenkit érintő veszélyekről, illetve az ellenük való védekezés lehetőségeiről.
- A hónapban versenyeken is részt vettek tanulóink. Bárdics Regina 6. osztályos Szombathelyen a Gyermekek Házában prózamondásból mutatta meg, mit tud. Gaál Ádám 4. o. és Udvardi Tamás 8. o. tanulók a közlekedési verseny megyei fordulóján vetélkedtek.
- Márciusban sem unatkozhattunk. 10 alkalommal úszásoktatáson vett részt Szombathelyen 27 alsós tanuló. Köszönjük a kísérő szülők segítő munkáját!
- A horvát alapfokú nyelvvizsga írásbeli fordulóját a 8. osztályból Geosits Andrea, Pipics Hajnalka, Skrapits Anna, Varga Regina, Jurasits Martin, Török Adrián és Udvardi Tamás teljesítette.
- Az 1848-as forradalomról megemlékező műsort a 7. osztály és az énekkar adta az ünnep előestéjén, 14-én.

- 20-án a 7. osztályban Paukovitsné Horváth Edit szakmai nap keretében bemutató órát tartott, amelyen Győr-Moson-Sopron és Vas megye horvát iskoláinak nevelői vettek részt.
- 30-án Bezenyéről érkezett intézményünkbe szülői-nevelői-képviselői küldöttség tapasztalatcserére. Két tannyelvű órát látogattak, beszélgettek gyerekekkel és felnőttekkel, mert az ő intézményükbe is szeretnék bevezetni a két tannyelvű oktatást.
- Városi és városkörnyéki tanulóknak szervezett csecsemőgondozási versenyen 4. helyezést ért el csapatunk, amelynek tagjai Baráth Gréta 7. o., Palkovics Tímea 7. o. és Varga Regina 8. o. tanulók voltak. Gratulálunk nekik a szép eredményért!
- 26-án Bükön versenyzett 3 felsős gyerekünkből írásból, olvasásból, matematikából Skrapits Róbert, Timár Anna és Schlaffer Daniella.
- Háromfordulós horgászversenyt hirdett meg általános iskolásoknak a Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége. Az első két forduló levelezős, a harmadik gyakorlati feladatokat tartalmaz. Ez a verseny még zajlik. Az iskolai csapat tagjai: Kapitár Gergely 5. o., Boros Márk és Kiss Ádám 6. o., Wágner Márton 7. o., Udvardi Tamás 8. o. tanulók. Sikeres 3 fordulót kívánunk nekik!

U kolo

Zimski, fašenjski dani su hudo otbižali, kot kad bi nam nigdo bil ukral edno cilo godišnje doba iz našega žitka. Snig smo čakali, zimske gumi-je smo minjali, nabrali smo pun dvor darvi al prava, jaka zima nas je oš nek obašla. Iz kasne jeseni smo vadlje na rano protuljiće skočili.

U takovoj mirnoj atmosferi smo otpadli lito, i začeli se pripravljat na novu sezonu. Po staroj navadi ov period služi za ponavljanje starih, do sad zanemarenih korakov, tancov i jačkov. Razrižemo tance na male falate i od koraka do koraka ispravljamo hibe, koje su se vik maru – po maru sabirale i zavlikle u koreografije.

Nastup smo nek edan imali, i to u Sombatelu na spravišću Savaria Takarekszovetkezeta. Na poziv predsjednika banke Tibora Szabadosa, koji je rođeni Židanac večkrat projdemo na njeve priredbe. A čudakrat, kot pravi Hrvat i on sam si zajači s nami.

Polig nastupov za koje ur znamo da nas čekaju ovoga lita i dva velike programe ćemo imat. Prvi je PETNO festival u juliju a drugi je Dan Mladine u septembru. Kad smo saznali da će zopet Petrovo Selo bit domačin najvekšega spravišća mladine u cilom Gradišću začeli smo se študirat moramo li polig toga i PETNO fest organizirat. Neće li to čuda bit za petroviščane al za nas? Na zadnje smo na tom ostali da moramo sidvoje napraviti, kad bolje ako ostane kontinuitet našega, domačega festivala, da ljudi budu znali da prvi vikend u sedmom misecu moraju dojt u Petrovo Selo. Da si morete planirat slobodne dane na naše fešte dat ću vam točne datume:

PETNO festival: 7-8. juliuš,

Dan Mladine: 14-16. septembar

ahandler

Klub čuvanja običajev

7-oga januara smo stare jačke jačili u kulturnom domu. Većimi smo bili, pag su si čudami i knjige, bilježnice donesli s sobom, iz kuji smo mogli jačit ur skoro pozabljene, stare pisme, al našli smo i čuda takovi jačkov, kujin – na žalost – već ne poznamo melodiju.

10-og februara su stare vugarske jačke zašle na red. Čuda – nan mladjin već nepoznate – lipe, vugarske jačke smo mogli ćut od zriliji ljudi. Glavni jačkar je bil: Timar Jonči bači, oni su sve stare tekste i melodije poznali i lipin glason izjačili.

18-oga marcija je došlo do ponavljanja u pletnji švingov, cekarov, a mogli smo se navučit i to od majstora, Pištija Korutovoga (Geosits), kako se plete korbac i kako se vežu brizove metle. Teško i dugotrajno dilo je, al jako lipe stvari moru izajt ispod majstorski, marljivi i jaki ruk (lafko dobije žulje i garče on, gdo se parvi put najde s varbicami). I odvud, prik novin bi se ož ednoč rad zafalili Pištiju na starpnoj i duševnoj vučnji i donešenon materijalu (Pišti je ednu lipu, čvarstu metlu daroval i Židanjskin igrokazačen, kuji su isti dan imali predstavu u Petrovon Selu). Vridno se upoznat s ovon staron, skoro ur pozabljenoj meštrijon!

U aprilu, po Vazmi planiramo zopet skupazvat Petroviske jačkare u kulturni dom. Tako izgleda da je to najpopularniji program našega kluba, Petroviščani su si vik rad jačili...

Petar Škrapić

HÚSVÉTI RECEPTAJÁNLATUNK: Cipóban sült sonka

Hozzávalók 4 személyre:

400 g finomliszt, 1 ek. cukor, 40 g élesztő,
1 ek. só, 2 ek. + 1 kk. olaj, 1 kk. őrölt köménymag,
800 g füstölt, főtt sonka, 1 tojássárgája

1. A lisztet tálba szitáljuk, középebe mélyedést készítünk. 1 dl langyos vízben elkeverjük a cukrot és az élesztőt, a liszt középebe öntjük, majd a szélekről hozzákeverünk egy kevés lisztet, és konyharuhával letakarva 15 percig kelni hagyjuk, azaz kovászt készítünk.
2. Elkeverjük a sót 1 dl langyos vízben, majd 2 ek. olajjal és köménymaggal együtt a liszthez adjuk. Ha szükséges, hozzáadunk még egy kevés langyos vizet, és hólyagosra dagasztjuk (közepesen lágy tésztát kapunk), végül 30-35 percig, a kétszeresére kelesztjük.
3. A tésztát lisztezett munkalapon átggyúrjuk, kb. 30x30 cm-es négyzetre nyújtjuk, a széleket vizes kenőttollal áthúzzuk. Közepére helyezük a sonkát, ráhajtjuk a tésztaszéleket, cipó formájúra igazítjuk, majd sütőpapírral bélelt tepsire emeljük, letakarjuk, és további egy órát kelni hagyjuk.
4. A tojássárgáját elkeverjük 1 kk. olajjal, megkenjük vele a tészta tetejét, és 200 C°-os sütőben aranybarnára sütjük (35-40 perc). Hagyjuk kihűlni, végül nem túl vékony szeletekre vágjuk. Ecetes vagy majonézes tormát, csalamádét, retket, újhagymát, mustárt kínálhatunk hozzá.

Ha a sonka szabálytalan alakú, érdemes nagyobb darabokra vágni-bontani, így tetszés szerint formázhatjuk, és a cipót is kerekre tudjuk sütni.

Végre itt a gyors internet, de ...

... ennek van árnyoldala is. Most, hogy Szentpéterfán is van szélessávú internet, jobban oda kell figyelni a számítógépen tárolt fényképekre, dokumentumokra, zenékre, stb... A hosszú évek munkájával összegyűjtött adatok egy pillanat alatt elveszhetnek. Legveszélyesebb ellenségeik a vírusok, férgek és trójaiak. Az alábbiakban megtudhat néhány hasznos információt ezek működéséről és az ellenük való eredményes védekezésről.

Mik azok a vírusok, férgek és trójaiak?

A vírusok, férgek és trójaiak rosszindulatú programok, amelyek károsíthatják a számítógépet, és a rajta található adatokat. Ezen kívül lelassíthatják az internetkapcsolatot, és a számítógép segítségével elküldhetik önmagukat az Ön barátainak, munkatársainak és az internet más részeire is. Ismerje meg a vírusok, férgek és trójaiak jellemzőit és a köztük lévő különbségeket.

Mi a vírus?

Programkód, amelyet kifejezetten olyan szándékkal írtak, hogy másolja saját magát. A vírusok másik programhoz kapcsolódnak, és megpróbálnak egyik számítógépről a másikra terjedni. Károsíthatják a hardvert, a szoftvert és az adatokat.

Mi a féreg?

A vírusok egyik alosztálya. A féreg általában a felhasználók közreműködése nélkül terjed, és teljes (lehetőleg módosított) másolatokat terjeszt magáról a hálózaton át. A férgek felemészthetik a memóriát és a sávszélességet, ezért a számítógép összeomolhat. Mivel a férgeknek nincs szükségük „gazdaprogramra” vagy „gazdafájltra” a terjedéshez, befurakodhatnak a rendszerbe, és lehetőséget adhatnak va-

lasi másnak arra, hogy átvegye az irányítást a távolból a számítógép felett.

Mi a trójai?

Hasznosnak tűnő, de valójában kártékony számítógépes program. A trójaiak úgy terjednek, ha a rászedett felhasználók megnyitják a programot, mert azt gondolják, hogy hivatalos forrásból származik. A trójai ingyen letölthető szoftver része is lehet. Soha ne töltsön le programot olyan forrásból, amelyet nem tart megbízhatónak.

Hogyan terjednek a férgek és egyéb vírusok?

Tulajdonképpen minden vírus és a legtöbb féreg úgy terjed, hogy a felhasználó megnyitja a fertőzött programot. A veszélyes vírusok többsége főleg e-mail mellékletben terjed. A vírus akkor indul el, amikor megnyitja a fertőzött fájl-mellékletet. Ha mellékletet tartalmazó levelet kap ismeretlen személytől, jobb, ha azonnal törli. Sohasem biztonságos ismeretlenektől kapott levelek mellékletének megnyitása. A vírusok és a férgek képesek adatokat lopni az e-mail programokból, és elküldik önmagukat mindenkinek, aki a címjegyzékben szerepel. Így tehát ha olyan e-mailt kap valakitől, amelynek szövegét nem érti, olyan

fájlt, amelyet nem várt, mielőtt megnyitná, mindig lépjen kapcsolatba a feladóval, és kérdezze meg tőle, mi a melléklet tartalma.

Hogyan lehet megállapítani, hogy a számítógépet megfertőzte-e valamilyen féreg vagy vírus?

Amikor egy fertőzött programot megnyit és elindít, talán nem is tudja, hogy vírust kapott. A számítógép lelassulhat vagy összeomolhat, illetve pár percenként újraindulhat. Néha a vírus a számítógép újraindításához szükséges fájlokat támadja meg. Ezek a tünetek mind azt jelzik, hogy a számítógép vírussal fertőzött (bár ezeket a jelenségeket okozhatja hardver- vagy szoftverhiba is, amelynek semmi köze semmilyen vírushoz).

Hogyan lehet a vírusfertőzés kockázatát csökkenteni?

Semmi sem garantálja a számítógép 100%-os biztonságát a támadásokkal szemben.

A számítógép biztonságát tovább növelheti, ha naprakészen frissített víruskereső illetve féreg és trójai eltávolító programokat használ.

Timár Attila

Med kulisami...

Kot izgleda, igrokazačka sezona će se i vo lito odvlač, isto kot i lani, tako da duglje pauze nećemo imat. Kot sam to u projudčem Glasniku nazvistila, u Fašenjku, 18. januara smo imali našu premijeru s novim igrokazom „Pansion Schöller“. Iz smiha i pucanja petroviske publike se čulo, da se nismo zaman trsili i po večera na probe išli dva misece dugo. Drugi nastup smo imali u februaru u Hercegovcu na Igrokazačkom festivalu, kadi smo jur peti put mi zastupali Hrvate u Mađarskoj. Istina, da naša predstava nij tako dobro ispala, kot na domačoj pozornici, kad nisu sve razumili, tako i na poene nisu vik reagirali, ali uvečer smo se svi dobro ćutili u krugu naših prijateljev. Tako izgleda, da te igrokaza-

či iz Hercegovca u majušu bit naši gosti, jur treći put. Na početku marcijuša se začelo naše putovanje po hrvatski seli. Ednu nedilju smo nastupili u Nardi i u Gornjem Četaru, kadi smo imali jako dobru, zahvalnu publiku. Izvan toga smo bili još na Undi i u Hrvatskom Židanu, kadi su nas isto srdačno primili. 18. marcijuša su i židančani pokazali pri nas svoj novi igrokaz od Joška Weidingera, „SOS-Izvanzemaljski“.

Zadnju nedilju u trećem misecu smo se po ranoj maši ganuli u Budimpeštu, kamo svako lito dobijemo poziv od XII. okruga. Zopet je čuda ljudi došlo skupa u Jókai klubu, kadi nas vik ljubezno primu. Naši Petrovišćani su nam svaki put jako zahvalni, da jim odnesemo jedan dil iz rodnoga sela, a kad si po predstavi uz Tonijove harmanije naše lipe jačke zajaču, nij ritko da komu-tomu suze igraju u očiji.

Važno je spomenut, da nas XII.

okrug i financijalno potpira i za to smo jim jako zahvalni. Isto tako se zahvalimo i petroviskoj samoupravi i Zakladi za Petrovo Selo za potpiranje, a ne u zadnjem redu i svim gledateljem za dobrovoljne dare. Teško bi se ganuli kamo prez vakove pomoći, kad si najvećkrat sami moramo put platit, a to nisu mali pinezi.

„Pansion Schöller“ ćemo po Vazmi još jedanput pokazat u Petrovom Selu, a izvan toga smo još na već misti dobili poziv, tako i na jedan festival u Opatiju na kraju majuša. Iz ovoga se vidi, da ćemo još imat dost dila, al ja bi se i prik ovih redic rad zahvalila svim igračem, da su tako čuda vrimenta i dila aldovali za selo i za hrvatsku kulturu, a našim familijam za strpljenje, kad smo nigda po večera već vrimenta potrošili u kulturnom domu, nek u domačem krugu. Kot sam mogla reć: Bog plati!

Ana Škrapić-Timar

